

Şirket sahiplerinin yasal hakları ve yükümlülükleri

Türkiye sınırları içerisinde kurulacak olan işletmelerin haklarını, ödevlerini ve sorumluluklarını Türkiye Cumhuriyeti yasaları belirler.

İşletmelerin yasal çerçevesini belirleyen kanunların başlıcaları Türk Ticaret Kanunu ve Borçlar Kanunu'dur.

Her işletmenin kazançları ile ilgili devlete karşı yükümlülüklerini bilmesi için Vergi hukukunu bilmesi gerekir.

Suriyeli girişimci, şirketi için, yeni yatırımlar yapabilmek veya eski borçlarını ödemek için nakit para sağlamak amacıyla ticari bazı yöntemlere başvurmak istediğinde, bu hususlar için düzenlenmiş özel kanunları bilmelidir.

Suriyeli girişimcinin, şirketinin bir logosu, varsa ürünlerine ait ambalaj tasarımları, bunların tescili, koruması için, yine şirketin kendine ait bir buluşu varsa, izni olmadan başkalarının bu buluşu üretmesini, kullanmasını veya satmasını engellemek amaçlı patent işlemleri için Marka Patent mevzuatını da bilmelidir.

Yabancı girişimcilerin üzerinde önemle durmaları gereken bir diğer husus işletmelerinde çalıştıracakları çalışanlarının haklarını düzenleyen kanunlardır. Türkiye'de 2008 yılında çıkan yeni kanun ile çalışanlara yönelik reform niteliğinde düzenlemeler getirilmiştir. Bu yeni gelişmeler ile işsizlik sigortası, sendikalaşma, greve girme, lokavt ve işçilerin toplu görüşme hakları yeniden düzenlenmiştir.

Girişimcilerin bahsettiğimiz kanunları bilmesinin yanısıra, işletmelerini kurma aşamasında birçok devlet kurum ve kuruluşu ile bürokratik bir sürece girmeleri de gerekecektir. Bu kurum ve kuruluşlara örnek olarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Merkez Bankası, Ticaret Sicil Gazetesi, Meslek Odası, Sanayi ve Ticaret Odası, Noter ve Belediyeler verilebilir.

Bir yabancı girişimci, Türkiye'de yatırım yapmak istediğinde; Türkiye'nin ülke ekonomisiyle ilgili politikalarından haberdar olmalıdır. Örneğin, Türkiye'de bir çalışana en az ne kadar ücret ödendiğinin bilinmesi, çevre sağlığını korumaya yönelik bir işletme olarak yükümlülüklerin farkında olunması, yine yatırım/gelişim alanı olan sektörlerin bilinmesi ve bu sektörlerde devletin ne tür teşvikler uyguladığı hakkında bilgi sahibi olunması, yabancı girişimcinin ülkemizdeki uzun vadeli iş planları için önemlidir.

Uygulamada, Suriyeli girişimciler yasal statüleri sebebiyle bazı sorunlarla karşılaşabilmektedirler. Örneğin bazı şehirlerde şirket kuruluşları daha kolay halledilebilirken, bazı şehirlerde daha zor olabilmektedir. Geçici Koruma Belgeli Suriyeli girişimcilerin, ticaret yapmaya çalışırken, hammadde tedariki, yeni müşteri bulma, ürün pazarlama gibi nedenlerle başka bir şehre gidip gelmede sorunlar yaşadıkları bilinmektedir. Şirket sahibi Suriyeli girişimci, işletmesinde istihdam sağlarken, yabancı çalışan kota uygulaması nedeniyle zorlanmaktadır.

Yine, Geçici Koruma kapsamındaki Suriyeli girişimci, banka hesabı açılırken; pasaport ve geçici koruma kimlik belgesi ile ikametgah senedi ve potansiyel vergi numarasını ibraz etmelidir. Uygulamada bazı bankalarda bu süreç kolay, bazı bankalarda biraz daha zor olabilmektedir.

Türkiye’de faaliyet göstermek isteyen Suriyelilere; girişimci olarak, hangi tür ve nasıl şirket kurabilecekleri ve bunun için neler gerektiği, işletmesinde istihdama yönelik takip etmesi ve uyması gereken iş mevzuatına yönelik hak ve yükümlülükleri ve yine işletmesinin ekonomik hayata entegrasyonunu etkinleştirmek adına, fikirleri doğrultusunda yapmayı planladıkları işlerle ilgili yasal mevzuata yönelik hukuki bilgilendirmeler İncev GDM tarafından hafta içi hergün 10.00-17.00 saatleri arasında hukuk danışmanlar tarafından verilmektedir.